

VÝKLADOVÉ STANOVISKO K POJMU „VEREJNOSŤ“

Úvod

Zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „autorský zákon“) nevymedzuje **pojmem verejnosť**. Takúto definíciu vo vzťahu k autorskému právu a právam súvisiacim s autorským právom neobsahujú ani právne predpisy Európskej únie, ani medzinárodné zmluvy. To v praxi spôsobuje aplikačné problémy, keďže autorský zákon používa pojmy ako napr. verejný prenos, verejné vykonanie diela, verejné kultúrne podujatie a pod. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky preto vykonalo analýzu obsahu uvedeného pojmu z hľadiska právnej úpravy Slovenskej republiky, ako aj práva Európskej únie a medzinárodno-právnej úpravy, vrátane rešerše vybraných právnych úprav v ostatných štátoch Európskej únie a súvisiacej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „SD“). Zároveň pri výklade tohto pojmu vychádzalo aj z odbornej slovenskej a zahraničnej literatúry. Výsledkom následného komplexného posúdenia veci je nižšie uvedené výkladové stanovisko.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky však pripomína, že stanovisko orgánu štátnej správy nie je právne záväzným výkladom, nakoľko záväzne môže zákon v konkrétnych prípadoch vykladať výlučne súd.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky si vyhradzuje právo na zmenu alebo úpravu tohto stanoviska v závislosti od zmien a doplnení relevantnej právnej úpravy, ako aj aktuálneho stavu relevantnej judikatúry.

Relevantná právna úprava a judikatúra

- Zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov;
- právo Európskej únie:
  - smernica Európskeho parlamentu a rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. L č. 167/2001, dňa 22.6.2001 s. 10),
  - rozsudky SD najmä:
    - vo veci C-306/05 SGAE proti Rafael Hoteles SA,
    - vo veci C-135/10 Societa Consortile Fonografici (SCF) proti Marconi del Corsovi a
    - vo veci C-162/10 Phonographic Performance Limited proti Írsku;
- medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná, najmä:
  - Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel (publikovaný ako vyhláška ministra zahraničných vecí č. 133/1980 Sb. v znení vyhlášky č. 19/1985 Zb.) a

- o Zmluva svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) o autorskom práve (WCT) (publikovaná ako oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 189/2006 Z. z.).

Výklad

V súvislosti s použitím predmetov ochrany v zmysle autorského zákona sa verejným použitím rozumie také použitie, ktorým sa **zasahuje do verejnej sféry**. Rozhodujúce pritom nie je, či sa tak deje vo verejných alebo súkromných priestoroch za predpokladu, že tieto priestory sú v konkrétnom prípade prístupné verejnosti (komukoľvek). Výklad pojmu verejnosť tak v uvedenom zmysle **nie je založený na kritériu miesta**, kde sa verejnosť nachádza, čo by bolo súčasne v rozpore s medzinárodnou a autorskoprávnou úpravou na úrovni Európskej únie¹.

Základným kritériom na rozlíšenie verejnej povahy použitia od neverejnej je **individuálna neurčenosť osôb**². Pod pojmom „verejnosť“ sa rozumejú individuálne neurčené osoby, pričom nezáleží na tom, či sú tieto osoby prítomné **súčasne alebo sukcesívne** (postupne), musí však ísť o celkom významný počet osôb³.

Medzi individuálne určené osoby možno zahrnúť napr. priateľov, blízkych známych a hostí domácnosti, či účastníkov spoločenského podujatia, ktorí sú navzájom previazaní rodinnými alebo inými sociálnymi väzbami za predpokladu, že do takejto spoločnosti nebude umožnený prístup ďalším **individuálne neurčeným osobám** (napr. ostatným zákazníkom reštaurácie). Individuálna určenosť osôb sa neviaže výslovne len na výklad blízkych osôb definovaných v Občianskom zákonníku⁴, ale aj na osoby spojené priateľskými a rodinnými vzťahmi, ako aj na blízkych známych⁵.

Rovnako nie je z autorskoprávneho hľadiska rozhodujúce, či sa použitie predmetov ochrany deje za účelom dosiahnutia zisku, teda **priameho** hospodárskeho prospechu alebo nie. Podmienkou aby išlo o priamy hospodársky prospech teda nie je stanovenie napr. vstupného poplatku alebo konzumného. Napriek tomu, aj keď pôjde o individuálne určený okruh osôb a nepôjde o priamy hospodársky prospech je potrebné posúdiť aj to, či sa použitie predmetov ochrany uskutočňuje za účelom dosiahnutia **nepriameho** hospodárskeho prospechu alebo či sa použitie uskutočňuje len v časovej alebo miestnej súvislosti s činnosťou, pri ktorej dochádza k použitiu predmetov ochrany, napr. v prípade firemného banketu na pozvánky, kde sa síce budú nachádzať individuálne určené osoby (konkrétni zamestnanci firmy alebo osoby uvedené na pozvánkach – uzavretá spoločnosť), avšak účel konania akcie bude priamo alebo nepriamo

¹ Bod 50 rozsudku SD vo veci C-306/05 SGAE proti Rafael Hoteles SA v súlade so smernicou č. 2001/29/ES o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti, ako aj s čl 8 Zmluvy WIPO o autorskom práve.

² Analogicky podľa rozsudku SD vo veci C-306/05 SGAE proti Rafael Hoteles SA, kde sa v bode 37 uvádza, že výraz „verejný“ sa týka neurčitého počtu potenciálnych televíznych divákov.

³ Body 86 a 87 rozsudku SD vo veci C-135/10 Societa Consortile Fonografici (SCF) proti Marconi del Corsovi, potvrdené aj v rozsudku SD vo veci C-162/10 Phonographic Performance Limited proti Írsku.

⁴ § 116 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, kde sa uvádza, že *blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.*

⁵ Dokument WIPO - Understanding Copyright and Related Rights

(http://www.wipo.int/freepublications/en/intproperty/909/wipo_pub_909.html),

rovnako aj bod 44 dokumentu WIPO - Adaptation Of The Copyright Laws Of Countries In Transition To New Technologies; Accession To, And Implementation Of, The WIPO "Internet Treaties"

(http://www.wipo.int/export/sites/www/dcea/en/pdf/tool_3_1.pdf).

obchodný (nadviazanie obchodných kontaktov, propagácia podnikateľa, benefit pre zamestnancov a pod.).⁶

Záver

Pri **kumulatívnej aplikácii všetkých** vyššie uvedených podmienok možno dospieť k záveru, že **osoby zúčastnené na určitom podujatí nebudú napĺňať definíciu verejnosti**, za predpokladu, že

- a) pôjde o **individuálne určené osoby** (napr. študentov, rodičov, priateľov, učiteľov, účastníkov pohrebu) **v uzavretej spoločnosti**, do ktorej nemajú prístup individuálne neurčené osoby – verejnosť a
- b) k použitiu predmetov ochrany nedochádza za účelom dosiahnutia **priameho alebo nepriameho hospodárskeho alebo obchodného prospechu**.

Tieto kritériá nie sú samostatné, ale navzájom závislé, a preto ich treba všetky uplatňovať vo vzájomnej súvislosti podľa **prísne individuálneho posúdenia konkrétneho prípadu**⁷.

* * * * *

zverejnené dňa 5. decembra 2012

---

⁶ Telec I., Tůma P., Autorský zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, s. 221.

⁷ Bod 79 rozsudku SD vo veci C-135/10 Societa Consortile Fonografici (SCF) proti Marcovi del Corsovi, potvrdené aj v rozsudku SD vo veci C-162/10 Phonographic Performance Limited proti Írsku.